

Quan hệ đối tác chiến lược toàn diện Trung Quốc - Nga tác động đến thế giới và Việt Nam giai đoạn 2012 - 2025

PGS, TS. NGUYỄN THỊ QUẾ

Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh; Email: canhqueqhqt@yahoo.com

Nhận ngày 11 tháng 9 năm 2025; chấp nhận đăng tháng 11 năm 2025.

Tóm tắt: Năm 2012 đánh dấu bước ngoặt khi Chủ tịch Tập Cận Bình lên nắm quyền tại Trung Quốc và Tổng thống Putin quay lại chính trường Nga, tạo nền tảng cho sự gắn kết mạnh mẽ giữa hai quốc gia. Với phong cách lãnh đạo quyết đoán và định hướng chiến lược rõ rệt, cả hai nhà lãnh đạo đã thúc đẩy quan hệ song phương ngày càng nồng ấm, được đánh giá là giai đoạn tốt nhất trong lịch sử. Nhiều tuyên bố chính thức khẳng định tính chất "không giới hạn" của quan hệ hợp tác này, đồng thời nhấn mạnh đây là hình mẫu hợp tác trong thế kỷ XXI. Trong bối cảnh thế giới và khu vực biến động khó lường, quan hệ Trung Quốc - Liên bang Nga nổi lên như một "mối quan hệ đặc biệt" có ảnh hưởng sâu rộng đến cấu trúc trật tự quốc tế, cũng như đến Việt Nam.

Từ khóa: quan hệ Trung Quốc - Nga ; tác động thế giới và Việt Nam.

Abstract: The year 2012 marked a turning point as Xi Jinping assumed leadership in China and Vladimir Putin returned to power in Russia, laying the foundation for a strong and deepening bond between the two nations. With decisive leadership styles and clear strategic visions, both leaders have advanced bilateral relations to what is widely regarded as their most favorable period in history. Numerous official statements have emphasized the "no - limits" nature of this partnership, portraying it as a model of cooperation for the 21st century. Amidst the complex and unpredictable global and regional environment, the China - Russia relationship has emerged as a "special partnership" with far-reaching implications for the international order as well as for Vietnam.

Keywords: China - Russia relations; impact on the world and Vietnam.

1. Khái quát quan hệ đối tác chiến lược toàn diện trên các lĩnh vực

Một là, quan hệ trên lĩnh vực chính trị Trung Quốc - Nga trong giai đoạn 2012 -2025 đánh dấu một bước phát triển mạnh mẽ và ổn định, thể hiện qua hàng loạt các thỏa thuận và tuyên bố chung của lãnh đạo hai nước. Nổi bật trong giai đoạn này là việc Trung Quốc và Nga chính thức nâng cấp mối quan hệ song phương lên tầm đối tác chiến lược toàn diện, không chỉ đơn thuần là hợp tác trên các lĩnh vực cụ thể mà còn thể hiện sự phối hợp chặt chẽ về chiến lược và tầm nhìn. Mối quan hệ này được thúc đẩy chủ yếu bởi sự thay đổi trong cấu trúc quyền lực quốc tế, khi cả Trung Quốc và Nga

đều cảm nhận áp lực từ các nước phương Tây, đặc biệt là Mỹ. Cả hai nước đã tìm thấy điểm chung trong việc đối phó với các thách thức từ phương Tây, từ các biện pháp trừng phạt đối với Nga liên quan đến xung đột Ukraine, đến cuộc chiến thương mại giữa Trung Quốc và Mỹ. Trước sức ép từ các nước phương Tây, đặc biệt là từ NATO và các đồng minh, sự hợp tác chặt chẽ giữa Trung Quốc và Nga trở thành một yếu tố then chốt trong chính sách đối ngoại của cả hai quốc gia. Về mặt ngoại giao, các cuộc gặp cấp cao giữa Chủ tịch Trung Quốc Tập Cận Bình và Tổng thống Nga Vladimir Putin diễn ra liên tục và thường xuyên. Từ năm 2012 đến 2024, hai nhà lãnh đạo đã gặp nhau hơn 40 lần.

Những cuộc gặp này đã góp phần củng cố mối quan hệ đối tác chiến lược và tăng cường sự tin tưởng lẫn nhau.

Ngoài ra, sự hợp tác giữa hai nước cũng được mở rộng trong các tổ chức quốc tế như Liên Hợp Quốc, nơi Trung Quốc và Nga thường đứng về cùng một phía trong các vấn đề liên quan đến an ninh toàn cầu. Điển hình là việc hai nước thường xuyên sử dụng quyền phủ quyết tại Hội đồng Bảo an Liên Hợp Quốc để bảo vệ lợi ích chiến lược của nhau, đặc biệt trong các vấn đề như Syria và Ukraine.

Hai là, quan hệ kinh tế Trung Quốc - Nga trong giai đoạn 2012 - 2024 đã có những bước tiến, đặc biệt trong bối cảnh hai quốc gia đều đang tìm kiếm sự đa dạng hóa đối tác kinh tế để giảm sự phụ thuộc vào phương Tây. Trung Quốc và Nga đã không chỉ đạt được những thỏa thuận hợp tác về thương mại, đầu tư mà còn tiến hành hợp tác sâu rộng trong lĩnh vực năng lượng, đặc biệt là dầu mỏ và khí đốt. Một trong những động lực lớn nhất thúc đẩy hợp tác kinh tế giữa Trung Quốc và Nga là lệnh trừng phạt kinh tế của phương Tây đối với Nga, đặc biệt sau cuộc khủng hoảng Ukraine năm 2014. Điều này buộc Nga phải hướng sang các đối tác ở châu Á, với Trung Quốc trở thành đối tác quan trọng nhất. Năm 2014, hai nước đã ký kết một thỏa thuận cung cấp khí đốt trị giá 400 tỷ USD, đánh dấu một bước ngoặt lớn trong quan hệ kinh tế. Dự án "Sức mạnh Siberi" là biểu tượng cho sự hợp tác này, với mục tiêu cung cấp khí đốt từ Nga cho Trung Quốc trong vòng 30 năm. Ngày 2/9/2025, Nga và Trung Quốc ký kết bản ghi nhớ về xây dựng đường ống khí đốt Power of Siberia 2 đã đánh dấu bước ngoặt quan trọng trong bối cảnh địa chính trị toàn cầu chứng kiến nhiều biến động. Đến năm 2025, Power of Siberia 1 dự kiến đạt công suất tối đa 38 bcm/năm và theo thỏa thuận mới ký kết vào ngày 2/9, Nga cam kết tăng lên 44 bcm/năm⁽¹⁾.

Ngoài hợp tác về năng lượng, quan hệ thương mại giữa Trung Quốc và Nga tiếp tục cho thấy mức tăng trưởng kỷ lục. Nga và Trung Quốc đã tăng gấp đôi kim ngạch thương mại trong bảy năm qua, đạt 244,8 tỷ đô la vào năm 2024, và 95% giao dịch

thương mại đã được thực hiện bằng đồng Nhân dân tệ và đồng Rúp⁽²⁾. Riêng năm 2024 đánh dấu một bước ngoặt quan trọng trong quan hệ thương mại giữa Trung Quốc và Nga, khi tổng giá trị xuất nhập khẩu giữa hai quốc gia đạt mức cao kỷ lục 1,74 nghìn tỷ nhân dân tệ (tương đương 237 tỷ USD)⁽³⁾. Hai nước tiếp tục đẩy mạnh hợp tác trong nhiều lĩnh vực như công nghệ, nông nghiệp, và sản xuất. Hợp tác về đầu tư cũng là một yếu tố quan trọng trong quan hệ kinh tế song phương. Trung Quốc đã trở thành một trong những nhà đầu tư lớn nhất vào các dự án cơ sở hạ tầng và năng lượng của Nga, bao gồm cả các dự án về khai thác dầu khí, xây dựng đường sắt và cảng biển. Trong khi đó, Nga cũng bắt đầu đầu tư vào các dự án công nghệ và công nghiệp ở Trung Quốc.

Tuy nhiên, không thể phủ nhận rằng quan hệ kinh tế giữa hai nước vẫn còn tồn tại một số thách thức. Trung Quốc, với quy mô kinh tế lớn hơn rất nhiều, đang dần trở thành đối tác chi phối trong mối quan hệ này, điều này tạo ra sự không cân bằng về mặt lợi ích. Ngoài ra, cơ cấu kinh tế khác biệt giữa hai nước cũng khiến việc phối hợp trong một số lĩnh vực trở nên khó khăn. Trong khi Trung Quốc chủ yếu tập trung vào sản xuất và công nghệ cao, Nga vẫn dựa vào xuất khẩu nguyên liệu thô, điều này dẫn đến sự phụ thuộc của Nga vào nhu cầu của Trung Quốc.

Ba là, quan hệ an ninh và quốc phòng Trung Quốc - Nga trong giai đoạn 2012 - 2024 đã đạt được nhiều bước tiến quan trọng, đánh dấu một sự hợp tác sâu rộng và chặt chẽ hơn giữa hai quốc gia. Trong bối cảnh thế giới ngày càng bất ổn với sự gia tăng căng thẳng giữa các cường quốc, Trung Quốc và Nga đã nỗ lực củng cố quan hệ quốc phòng để đối phó với những thách thức an ninh từ phương Tây và các khu vực khác. Một trong những điểm nổi bật của hợp tác an ninh giữa hai nước là việc tổ chức các cuộc tập trận quân sự chung. Các cuộc tập trận này không chỉ dừng lại ở quy mô khu vực mà đã phát triển lên tầm chiến lược với sự tham gia của các lực lượng hải quân, không quân và bộ binh. Điển hình là các cuộc tập trận chung như "Vostok" và "Joint Sea" trong các năm qua, thể hiện sự phối

hợp chiến thuật và chiến lược giữa hai quân đội. Những cuộc tập trận này không chỉ có ý nghĩa về mặt quân sự mà còn gửi đi thông điệp mạnh mẽ tới các cường quốc phương Tây về sự liên minh và quyết tâm của Trung Quốc và Nga trong việc bảo vệ lợi ích quốc gia. Ngoài tập trận chung, Nga và Trung Quốc còn hợp tác chặt chẽ trong lĩnh vực mua bán và sản xuất vũ khí. Nga là một trong những nhà cung cấp vũ khí chính cho Trung Quốc, cung cấp các hệ thống vũ khí hiện đại như máy bay chiến đấu Su - 35, hệ thống tên lửa phòng không S - 400. Việc hợp tác trong sản xuất vũ khí, đặc biệt là các dự án liên quan đến công nghệ quân sự tiên tiến, đã giúp tăng cường khả năng quốc phòng của cả hai quốc gia, đồng thời tạo ra sự phụ thuộc lẫn nhau về mặt kỹ thuật quân sự.

Hợp tác an ninh giữa hai nước không chỉ dừng lại ở lĩnh vực quốc phòng mà còn mở rộng sang các lĩnh vực khác như an ninh mạng và chống khủng bố. Trung Quốc và Nga đã ký kết nhiều thỏa thuận nhằm tăng cường hợp tác trong việc bảo vệ không gian mạng và chia sẻ thông tin tình báo. Cả hai nước đều phải đối mặt với các mối đe dọa về khủng bố và ly khai, và việc hợp tác trong các vấn đề này đã giúp cải thiện an ninh nội bộ của cả hai quốc gia. Tuy nhiên, cũng cần lưu ý rằng, dù hợp tác an ninh giữa Trung Quốc và Nga phát triển mạnh mẽ, vẫn tồn tại những yếu tố cạnh tranh ngầm. Cả hai quốc gia đều có tham vọng mở rộng ảnh hưởng của mình trong khu vực Trung Á, một khu vực quan trọng về chiến lược địa chính trị và an ninh. Điều này có thể tạo ra mâu thuẫn tiềm tàng trong tương lai khi cả Trung Quốc và Nga đều muốn củng cố vị thế của mình tại khu vực này.

Bốn là, quan hệ giữa Trung Quốc và Nga trong giai đoạn 2012 - 2024 tuy đã đạt được nhiều thành tựu, song vẫn còn tồn tại một số thách thức và hạn chế cần được xem xét. Những vấn đề này xuất phát từ sự khác biệt trong lợi ích quốc gia, đặc điểm kinh tế và chính trị, cũng như sự cạnh tranh ngầm trong việc mở rộng ảnh hưởng khu vực. Một trong những thách thức lớn nhất là sự bất cân xứng về kinh tế giữa hai quốc gia. Trung Quốc, với nền kinh tế lớn thứ hai thế giới và tốc độ phát triển nhanh chóng,

đã trở thành đối tác kinh tế chi phối trong mối quan hệ song phương. Nga, dù là một cường quốc quân sự và sở hữu nhiều tài nguyên thiên nhiên, vẫn phụ thuộc vào việc xuất khẩu năng lượng, đặc biệt là dầu mỏ và khí đốt sang Trung Quốc. Điều này tạo ra sự không cân bằng trong quan hệ kinh tế giữa hai nước, khiến Nga dễ bị phụ thuộc vào nhu cầu của Trung Quốc. Sự bất cân xứng này có thể dẫn đến tình trạng Trung Quốc có nhiều lợi thế hơn trong việc thương lượng các thỏa thuận kinh tế và chính trị song phương. Ngoài ra, cả hai nước đều có tham vọng mở rộng ảnh hưởng của mình tại khu vực Trung Á, nơi mà Nga và Trung Quốc đều coi là khu vực có tầm quan trọng chiến lược. Trong khi Nga coi Trung Á là "sân sau" của mình với sự ảnh hưởng lịch sử từ thời Liên Xô, Trung Quốc đã nhanh chóng mở rộng đầu tư và ảnh hưởng kinh tế thông qua Sáng kiến BRI. Điều này tạo ra sự cạnh tranh ngầm giữa hai quốc gia trong việc giành quyền kiểm soát ảnh hưởng tại khu vực này. Sự cạnh tranh này không chỉ giới hạn trong lĩnh vực kinh tế mà còn liên quan đến các khía cạnh an ninh và địa chính trị. Về mặt chính trị, mặc dù hai nước có sự hợp tác chặt chẽ trong các tổ chức quốc tế như Liên Hợp Quốc và Tổ chức SCO, họ vẫn giữ lập trường độc lập về một số vấn đề quốc tế quan trọng. Chẳng hạn, trong khi Trung Quốc tập trung vào việc mở rộng ảnh hưởng toàn cầu thông qua các sáng kiến kinh tế, Nga lại ưu tiên củng cố ảnh hưởng quân sự và chính trị tại các khu vực chiến lược. Điều này có thể dẫn đến sự bất đồng về phương hướng chiến lược, khiến mối quan hệ không luôn suôn sẻ. Cuối cùng, sự thiếu niềm tin hoàn toàn giữa hai bên cũng là một thách thức tiềm tàng. Mặc dù Trung Quốc và Nga đã thể hiện sự ủng hộ mạnh mẽ lẫn nhau trong các vấn đề quốc tế, vẫn có sự hoài nghi về động cơ thực sự của đôi phương. Điều này bắt nguồn từ lịch sử phức tạp và mối quan hệ cạnh tranh giữa hai cường quốc, nhất là trong các vấn đề liên quan đến địa chính trị.

Năm là, quan hệ Trung Quốc - Nga trong giai đoạn 2012 - 2024 đã trải qua nhiều biến động quan trọng và triển vọng phát triển của mối quan hệ này trong tương lai phụ thuộc vào nhiều yếu tố cả trong

và ngoài nước. Tuy nhiên, xu hướng tổng thể cho thấy mối quan hệ đối tác chiến lược này sẽ tiếp tục được củng cố, đặc biệt trong bối cảnh các thách thức toàn cầu và khu vực ngày càng phức tạp. Một trong những yếu tố quan trọng định hình tương lai của quan hệ Trung - Nga là sự gia tăng sức ép từ các quốc gia phương Tây, đặc biệt là Mỹ. Cả hai nước đều đối mặt với các biện pháp trừng phạt kinh tế, cũng như sự cạnh tranh về ảnh hưởng chính trị và quân sự từ phương Tây. Chính điều này đã và đang tạo ra động lực để Trung Quốc và Nga tiếp tục hợp tác chặt chẽ hơn nhằm đối phó với các thách thức chung, đặc biệt là trong các diễn đàn quốc tế như Liên Hợp Quốc và Tổ chức SCO. Triển vọng hợp tác này được dự đoán sẽ mở rộng ra các lĩnh vực mới như an ninh mạng, công nghệ quân sự và năng lượng tái tạo. Bên cạnh đó, sự phát triển của sáng kiến [Vành đai, Con đường] (BRI) của Trung Quốc và mối liên kết với Nga thông qua các dự án cơ sở hạ tầng sẽ là động lực mạnh mẽ cho mối quan hệ kinh tế giữa hai nước. Nga đóng vai trò là đối tác quan trọng trong việc kết nối Trung Quốc với châu Âu và các quốc gia ở Trung Á. Việc hoàn thiện các dự án chung như [Sức mạnh Siberia] sẽ không chỉ thúc đẩy hợp tác kinh tế mà còn củng cố vai trò của cả hai nước trong cấu trúc quyền lực khu vực. Tuy nhiên, vẫn có những yếu tố không chắc chắn có thể ảnh hưởng đến quan hệ song phương. Một trong số đó là sự khác biệt về tầm nhìn chiến lược dài hạn của hai nước. Trung Quốc, với tham vọng trở thành cường quốc toàn cầu, có thể tiếp tục mở rộng ảnh hưởng của mình ra khắp thế giới, trong khi Nga vẫn tập trung vào củng cố vai trò ở khu vực Á - Âu. Điều này có thể dẫn đến mâu thuẫn về lợi ích, đặc biệt là tại các khu vực như Trung Á, nơi cả Trung Quốc và Nga đều có lợi ích địa chiến lược. Ngoài ra, sự bất ổn trong chính trị nội bộ của cả hai quốc gia cũng có thể tác động đến mối quan hệ. Trung Quốc đang đối mặt với những thách thức kinh tế trong nước, trong khi Nga cũng phải giải quyết các vấn đề liên quan đến sự phụ thuộc vào xuất khẩu năng lượng và tình hình chính trị trong nước. Nếu không giải quyết được các thách thức này, quan hệ song phương có thể gặp khó khăn, đặc biệt là khi

các yếu tố cạnh tranh ngầm về quyền lực và ảnh hưởng vẫn còn tồn tại.

2. Tác động đến thế giới và Việt Nam

Quan hệ Trung Quốc - Nga trong giai đoạn 2012 - 2024 đã có những tác động quan trọng không chỉ đối với khu vực châu Á mà còn ảnh hưởng đến cấu trúc quyền lực toàn cầu

Sự hợp tác chiến lược giữa hai cường quốc này đóng vai trò quan trọng trong việc tái định hình trật tự thế giới, đặc biệt trong bối cảnh Mỹ và các nước phương Tây gia tăng sức ép đối với cả Trung Quốc và Nga. Tại khu vực châu Á, quan hệ Trung - Nga đã ảnh hưởng lớn đến sự ổn định và cân bằng quyền lực. Cả hai nước đều là thành viên quan trọng của các tổ chức đa phương như Tổ chức Hợp tác SCO và BRICS, thông qua đó họ tăng cường hợp tác với các nước láng giềng và các cường quốc khu vực. Quan hệ Trung - Nga giúp tạo ra một đối trọng mạnh mẽ với ảnh hưởng của Mỹ tại khu vực, đồng thời củng cố vai trò của họ trong việc duy trì hòa bình và an ninh ở châu Á. Đặc biệt, trong các cuộc khủng hoảng khu vực như tình hình tại bán đảo Triều Tiên, Trung Quốc và Nga thường thể hiện lập trường chung và kêu gọi đối thoại thay vì sử dụng vũ lực. Ngoài ra, sự phát triển của Sáng kiến [Vành đai, Con đường] của Trung Quốc cũng gắn liền với hợp tác chiến lược với Nga, đặc biệt trong việc kết nối hạ tầng giữa châu Á và châu Âu. Nga đóng vai trò cầu nối quan trọng trong chiến lược này khi hạ tầng vận tải và năng lượng của họ góp phần quan trọng vào việc thực hiện mục tiêu của Trung Quốc về mở rộng ảnh hưởng toàn cầu.

Trên phạm vi toàn cầu, quan hệ Trung - Nga đã tạo ra một khối quyền lực đối trọng với các quốc gia phương Tây, đặc biệt là Mỹ và các đồng minh NATO. Trong bối cảnh Mỹ áp đặt các biện pháp trừng phạt kinh tế đối với Nga sau cuộc khủng hoảng Ukraine và cuộc chiến thương mại với Trung Quốc, hai quốc gia này đã tăng cường hợp tác kinh tế và chính trị, củng cố vị thế của mình trên trường quốc tế. Trung Quốc và Nga đã thường xuyên ủng hộ lẫn nhau trong các diễn đàn quốc tế như Liên Hợp Quốc, nơi họ thường sử dụng quyền phủ quyết để bảo vệ lợi ích của nhau. Tuy nhiên, cũng cần lưu

ý rằng quan hệ Trung - Nga không chỉ đơn thuần là một sự hợp tác hoàn hảo. Mặc dù họ chia sẻ các mục tiêu chiến lược chung, nhưng vẫn tồn tại những yếu tố cạnh tranh, đặc biệt trong việc giành ảnh hưởng tại các khu vực như Trung Á, Bắc Cực và Viễn Đông. Những mâu thuẫn này có thể tạo ra những thách thức trong việc duy trì sự cân bằng quyền lực giữa hai nước.

Quan hệ Trung Quốc - Nga trong giai đoạn 2012 - 2024 không chỉ tác động đến khu vực châu Á và thế giới mà còn có ảnh hưởng nhất định đến Việt Nam

Là quốc gia có vị trí chiến lược tại Đông Nam Á và duy trì quan hệ đối tác toàn diện với cả Trung Quốc và Nga, Việt Nam phải đối mặt với cả cơ hội và thách thức khi quan sát sự hợp tác chiến lược giữa hai cường quốc này.

Trước hết, về mặt kinh tế, sự phát triển trong quan hệ Trung - Nga, đặc biệt là trong các lĩnh vực thương mại và năng lượng, có thể mở ra các cơ hội hợp tác kinh tế cho Việt Nam. Trung Quốc và Nga là hai thị trường lớn mà Việt Nam có thể khai thác, không chỉ thông qua xuất khẩu hàng hóa mà còn thông qua hợp tác đầu tư vào các lĩnh vực như năng lượng, công nghệ và cơ sở hạ tầng. Đặc biệt, trong bối cảnh Nga bị phương Tây trừng phạt kinh tế, Việt Nam có thể tận dụng quan hệ thương mại với Nga để mở rộng hợp tác kinh tế, nhất là trong lĩnh vực năng lượng và nông sản.

Về mặt chính trị và ngoại giao, Việt Nam phải đối mặt với thách thức lớn trong việc duy trì quan hệ cân bằng với cả hai quốc gia. Cả Trung Quốc và Nga đều là những đối tác quan trọng trong chiến lược đối ngoại của Việt Nam. Tuy nhiên, quan hệ Trung - Nga phát triển mạnh mẽ có thể tạo ra áp lực đối với Việt Nam trong việc điều chỉnh các chính sách ngoại giao để đảm bảo lợi ích quốc gia không bị ảnh hưởng bởi các mối quan hệ cường quốc. Việc giữ vững chính sách ngoại giao độc lập, tự chủ, và duy trì mối quan hệ tốt đẹp với cả Trung Quốc, Nga và các đối tác khác như Mỹ, sẽ là yếu tố quyết định sự thành công của Việt Nam trong bối cảnh quốc tế đang thay đổi.

Về mặt an ninh, hợp tác quân sự giữa Trung Quốc và Nga có thể ảnh hưởng đến cân bằng quyền

lực trong khu vực Đông Nam Á. Trung Quốc và Nga đã tăng cường các hoạt động quân sự chung, từ đó làm gia tăng sự lo ngại về an ninh khu vực. Trong bối cảnh Biển Đông vẫn là một vấn đề nhạy cảm trong quan hệ giữa Việt Nam và Trung Quốc, Việt Nam cần theo dõi sát sao sự phát triển của mối quan hệ này để có thể đưa ra các chính sách đối ngoại và quốc phòng phù hợp. Đồng thời, hợp tác quốc phòng với Nga có thể giúp Việt Nam củng cố khả năng quân sự và đảm bảo an ninh quốc gia. Quan hệ Trung - Nga có tác động không nhỏ đến Việt Nam, mang lại cả cơ hội lẫn thách thức.

Để tận dụng được các cơ hội và đối phó với thách thức, Việt Nam cần duy trì chính sách ngoại giao linh hoạt, tăng cường hợp tác kinh tế với cả hai quốc gia, đồng thời giữ vững độc lập, tự chủ trong chiến lược an ninh và đối ngoại. Với việc xây dựng một chiến lược ứng xử chủ động, linh hoạt, nhiều tầng nấc là yếu tố then chốt để bảo vệ lợi ích quốc gia, đặc biệt là trong tam giác Trung Quốc - Nga - Việt Nam.

Trên bản đồ chính trị thế giới, Trung Quốc và Liên bang Nga đều là những nước lớn, có ảnh hưởng quan trọng đối với trật thế giới, khu vực, cũng như với Việt Nam. Trong bối cảnh quốc tế và khu vực hiện ngày càng có nhiều biến động khó lường, quan hệ Trung - Nga cũng đang có nhiều thay đổi. Xu hướng mối quan hệ này có khả năng tác động đến quá trình hình thành một trật tự thế giới mới./.

(1) Đông Khê, *Chiến lược của Nga, Trung Quốc khi thúc đẩy dự án "Sức mạnh Siberia 2"*, <https://dantri.com.vn/the-gioi/chien-luoc-cua-nga-trung-quoc-khi-thuc-day-du-an-suc-manh-siberia-2-20250904163706437.htm>.

(2) *Thương mại giữa Nga và Trung Quốc đã thay đổi như thế nào trong 7 năm qua?* <https://kevesko.vn/20250830/thuong-mai-giua-nga-va-trung-quoc-da-thay-doi-nhu-the-nao-trong-7-nam-qua-37648674.html>.

(3) *Phân tích, giá trị thương mại Trung Quốc - Nga năm 2024 đạt mức cao kỷ lục - Hải quan Trung Quốc*, <https://tradingview.com.vn/gia-tri-thuong-mai-trung-quoc-nga-nam-2024-dat-muc-cao-ky-luc-hai-quan-trung-quoc/>.